

י' אייר תש"פ

04 מאי 2020

לכבוד

ח"כ בצלאל סמוטריץ'

שר התחבורה

משרד התחבורה

הנדון:

פתרונות חלופיים לנוסעים עד לחזרת הרכבת לתפקוד מלא

אנו מתכבדים לפנות אלייך בשם הארגונים: '15 דקות', 'בארקבת' ו'לובי 99'.

לנוכח צעדי הממשלה להשבת המשק לשגרה ובעקבות החלטתכם על דחייה בהחזרת הרכבת לתפקוד מלא¹, כולל עיכוב ממושך בפתיחתם של מספר קווים, נותרו נוסעים רבים ללא מענה. נוסעים שנהגו לפני משבר הקורונה להשתמש ברכבת בתדירות גבוהה אמורים לחזור למקום עבודתם כבר בשבועות הקרובים.

על בסיס פניות ציבור רבות שקיבלנו בעקבות ההחלטה, אנו מעלים בפניכם מספר המלצות אשר יספקו חלופה לנוסעי התחבורה הציבורית שרוצים או נדרשים להשתמש ברכבת, לצורך נסיעה למקום עבודתם. זאת מתוך הנחה המבוססת על הפניות, כי הביקוש הנמוך לנסיעה ברכבת לא ימשך זמן רב.

תגבור קווים ישירים קיימים מקבילים לתוואי הרכבת: קווים אלו, בעיקר מתחנות חיפה, ת"א, באר שבע וירושלים, יוכלו לשמש בתקופת הביניים כתחליף עבור נוסעי הרכבת. העומס בקווים ישירים אלו עומד לגדול ועל כן יש לתגבר את השירות בהם בשעות העומס. דוגמא לקושי המתואר לעיל תמצאו בפניות הבאות:

¹ <https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-5722938,00.html>

"אני נוסע את מסלול חיפה מרכז השמונה-ת"א עזריאלי לעבודה מדי יום. במקום שעה ו-10 דקות ברכבת, נסיעה באוטובוסים תיקח כמעט 3 שעות לכיוון עם זמן המתנה. 5-6 שעות נסיעה ביום. אגב, בדרך חזרה צריך לנסוע לתחנה מרכזית בתל אביב, כי עם מגבלה של עד 20 אנשים אין מצב לעלות בעזריאלי".

פתיחת קווים ישירים חדשים מקבילים לתוואי הרכבת: בקווי הרכבת שאמורים להיפתח באיחור ניכר, נדרש פתרון לביקוש שיווצר לתחבורה ציבורית. בחלק גדול מתחנות הרכבת, לא קיימים קווי אוטובוס ישירים למוקדי תעסוקה מרכזיים הנמצאים על תוואי הרכבת. יש צורך בפתיחת קווים ישירים חדשים, בתדירות גבוהה, שיתנו מענה עבור אותם הנוסעים. חלק מתחנות הרכבת מרוחקת, ובמקרה שלהן, יש לבחון פתיחת קו ישיר מתוך הרשויות המקומיות הסובבות את התחנה על מנת לייתר את הנסיעה מתחנת הרכבת ואליה.

"אני רופא בבית החולים איכילוב בתל אביב ומתגורר רחובות. מתבסס על הרכבת באופן יום יומי. במהלך התקופה הזו לקחתי רכב מקרובי משפחה שלא עבדו וכעת חזרו לעבוד אז אני מחוסר רכב ושוב תלוי לחסדי הרכבת. כרגע פועל קו 274, שהוא לא קו ישיר והנסיעה עליו לוקחת פי שתיים יותר שלא בשעות העומס ופי ארבע בזמן העומס. אם לא תהיה רכבת מרחובות לת"א מרכז פשוט לא יהיה לי איך להגיע לבית החולים לעבוד".

"אני גר בפרדס חנה, עובד בנתניה אזור התעשייה ספיר. אין תחבורה ישירה וכדי להגיע לעבודה עלי לנסוע מעל שעתיים וחצי לכל כיוון, בשני קווי אוטובוס וגם זה פתרון חלקי, מאחר והתדירות נמוכה וגם היא מופסקת בשעות מוקדמות ומקום העבודה שלי עובד במשמרות. אין לי רכב ולכן כתוצאה מכך אם הרכבת לא תחזור לפעילות, יתכן ואני אאבד את מקום עבודתי, והסיכוי למצוא אחר בגילי שואף לאפס".

סלילת נתיבי העדפה לתחבורה ציבורית, במברשת וצבע (נת"צים טקטיים): העברת נוסעי הרכבת לאוטובוסים תוסיף עוד עשרות אלפי נוסעים ואלפי נסיעות אוטובוסים בשעות העומס על הכבישים הפקוקים. נוסעי הרכבת בוחרים בה על פני הרכב הפרטי בגלל זמני הנסיעה הקצרים ובגלל העדפת הדרך לה היא זוכה, המעניקה לה אמינות. על-מנת לייעל את נסיעת האוטובוסים שמחליפים את הרכבת וכדי שלא יעמדו בפקקים המתארכים עם נוסעי הרכב הפרטי, יש לוודא כי הם מקבלים את זכות הדרך במסלולים בהם הם נוסעים (בפניות הציבור הזכרו בעיקר הכבישים 1, 2, 4).

העבודה שנעשית היום, לבניית נתיבי העדפה חדשים שלא על חשבון נתיבים קיימים, היא חשובה וחיונית. אך בתקופה הנוכחית מעלה צורך דחוף לחלק מחדש את זכות

הדרך בכבישים המרכזיים, וגם אם למספר חודשים, כדי לפנות מקום לנוסעי התחבורה הציבורית ולהפחית משמעותית את זמני הנסיעה שלהם. החלטה כזו יכולה להפוך את האלטרנטיבה של התחבורה הציבורית לאטרקטיבית ביחס לשימוש ברכב פרטי.

“אני גרה בנתניה ועובדת ברחובות. לפני הקורונה נסעתי ברכבת כל יום לעבודה וחזרה. עכשיו נוסעת ברכב, רק שככל הנראה ביום ראשון רוב המשק יחזור לעבוד ויהיו עוד יותר רכבים על הכביש משמע פקקים אדירים. להגיע לאזור תל אביב ולעבור אותו עם רכב זה סיוט. מקווה שהרכבת תחזור לפעול מהר תוך הקפדה על נהלים למניעת הדבקה.”

“אני גרה בשרון הצפוני ועובדת במשרה מלאה בתל אביב. אין לי ממש דרך אחרת להגיע לעבודה. אני עולה לרוב בתחנת קיסריה-פרדס חנה או בנימינה. בשבוע שעבר חזרתי לעבודה. ההלוך עוד היה בסדר, ישבתי באוטובוס, במרחק בטוח מאחרים, יש נתיב מהיר בכביש החוף. הדרך חזרה כבר הייתה ממש סיוט. חיכיתי כ-40 דקות, מסתבר שכנראה צמצמו משמעותית את לוחות הזמנים, גם של האוטובוסים שלכאורה אמורים היו להמשיך כרגיל. אחרי פרק זמן, הגיע האוטובוס, חלף על פני התחנה ולא עצר. מילא אני, אבל התחנה הייתה מלאה באנשים שגרים אפילו עוד יותר צפון ממני (עפולה). חיכינו לאוטובוס אחר, אחד שעושה סיבוב ענק בכל חדרה ועוצר בכל תחנה ותחנה. נסיעה שלוקחת ברכבת 38 דקות ו-10 דקות הליכה עד לתחנת הרכבת מהעבודה, לקחה הרבה יותר זמן.”

החזרתם לפעולה של 'הקווים המזינים': הממשק בין הרכבת למפעילות התחבורה הציבורית הוא רגיש ביותר. רבים מהקווים המזינים לרכבת בוטלו כשהוצאו ההנחיות של המשרד לצמצום השירות בזמן הקורונה. כעת כשהרכבת עומדת לחדש את פעילותה, יש לספק התראה מראש למפעילות התחבורה הציבורית להשבת הקווים המזינים לפעולה בהתאם לשעות הנסיעה המעודכנות של הרכבת וכן ולתגבר אותם כדי שלא ייווצר בהם עומס.

עידוד המדינה את המשק להמשיך 'עבודה מרחוק', במיוחד בחודשים הקרובים: זאת על מנת להקטין את מספר הרכבים על הכבישים בשבועות הקרובים ולקצר את זמני הנסיעה גם עבור נוסעי הרכב הפרטי וגם עבור נוסעי התחבורה הציבורית. על המדינה לעודד את המעסיקים לאפשר 'עבודה מרחוק' לעובדיהם, למשך השבוע כולו עד לפתיחתה המחודשת של הרכבת, ולפחות במשך יום או יומיים כל שבוע בהמשך. בנוסף, עבור עובדים רבים הנוסעים לעבודתם באמצעות הרכבת, לא יוכל להתקיים פתרון ראוי להגעה לעבודה, בשל המרחק ממקום המגורים למקום העבודה. עבודה מהבית בתקופה הקרובה תסייע לנוסעים ללא יכולת/רצון להחליף את הנסיעה ברכבת בנסיעה ברכב פרטי.

"אני גר בבנימינה ונוסע לעבודה שלי בת"א עם הרכבת כל יום. אין פה באמת חלופה אמיתית בצורת אוטובוס ישיר שיסע במהירות גבוהה לתל אביב ואני לא אכנס לפקקים האימים של אזור המרכז עם הרכב שלי. כרגע המנהל שלי תומך בבקשה שלי לעבוד מהבית, אבל אני לא יודע כמה זמן זה יחזיק מעמד".

מידע והסברה לציבור:

א. אחד הנושאים החשובים שמעלים הנוסעים בפניותיהם אלינו נוגע **למחסור במידע על מתווה החזרה לפעילות של הרכבת**. הנוסעים מבקשים לתכנן את החזרה שלהם לשגרה ומנסים להבין מתי ישוב הקו שלהם לפעול באופן רציף. על הרכבת ומשרד התחבורה לספק לו"ז מדויק למתווה החזרה לפעולה של הרכבת בהקדם האפשרי.

ב. נוסעים רבים חוששים לעלות על הרכבת ורוצים לדעת מה הם **האמצעים בהם תנקוט הרכבת על מנת לשמור על בריאותם** וכן מהם הנהלים בהם הם עצמם ידרשו לעמוד. מסיבה זו, יש לעדכן את הנוסעים בהנחיות שהוציאה הרכבת לשמירה על בריאותם.

ג. בעלי מוגבלויות רבים הנוהגים לנסוע ברכבת יעברו בלית ברירה לנסיעה באוטובוסים. מסיבה זו קיים צורך בהסברה לנהגי האוטובוסים ולציבור על **הצורך לסייע לאדם עם מוגבלות תוך רגישות למצבו**. בחלק מהמקרים אדם עם מוגבלות לא יכול לשמור על ההנחיות הרגילות ו/או אינו מסוגל לפעול בכוחות עצמו לפי ההנחיה.

בברכה,

מעוז ינון

מנהל 'בארקבת'

מרב דוד

סמנכ"לית 'לובי 99'

מרב דוד

שמרית נוטמן

מנכ"לית '15 דקות'

